

ПРИМЉЕНО:	27 АВГ 2007
ОРГАНИЗ.ЈЕД.	Б Р О Ј
0603	181 / 14

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ МР НЕНАДА СТОЈАНОВИЋА

1. ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовao комисију: Наставно-научно веће Природно-математичког факултета на својој 8. седници одржаној 13.07.2007. године.
2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже стручне области за коју је изабран у звање, датум избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:
 1. др Олга Хацић, редовни професор, вероватноћа и статистика, 16.6.1981, Природно-математички факултет у Новом Саду – председник
 2. др Владимир Стојановић, доцент, друштвена географија, 1.1.2005, Природно-математички факултет у Новом Саду – ментор
 3. др Јован Плавша, редовни професор, регионална географија, 17.3.2005, Природно-математички факултет у Новом Саду – члан
 4. др Горан Јовић, ванредни професор, друштвена географија, 1.3.2002, Природно-математички факултет у Нишу – члан

2. ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Ненад Уроша Стојановић завршио је Природно-математички факултет у Загребу и стекао звање професора математике.
2. Датум рођења, општина, република: 03.05.1961. Чардак, Завидовићи, Република Српска, Босна и Херцеговина
3. Датум одбране, место и назив магистарске тезе: 8.4.2006, Факултет за услужни бизнис у Новом Саду, Одрживи развој туризма у заштићеним подручјима
4. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука: Магистар економских наука

3. НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

„Примјена теорије фази скупова у одређивању степена одрживости туристичког развоја заштићеног подручја“

4. ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација „Примјена теорије фази скупова у одређивању степена одрживости туристичког развоја заштићеног подручја“ је рад који садржи 242 стране текста куцаног густим проредом на А4 формату. Рад садржи 92 графикона и 62 табеле. Материја је распоређена у пет поглавља.

Прво поглавље је усредсређено на дефинисање кључних појнова неопходних за разумевање рада – базични резултати теорије система у функцији одрживости, туризам као сложени систем, туристичка дестинација као извор туристичке активности, основни фактори и функције туризма, фактори управљања туристичком дестинацијом, одрживи развој туризма, индикатори одрживости, заштићена подручја, просторно планирање заштићених подручја и одрживи туризам. Ово поглавље је изнето на 50 страна.

У другом поглављу, које је изложено на 22 стране, кандидат је изнео оне појмове и резултате везане за теорију фази скупова које је користио у четвртном и петом поглављу и у којима је изнет и највећи део његових оригиналних резултата (од 97 од 235 стране). Садржај другог поглавља чине: појам фази скупа, операције са фази скуповима, фази релације, фази број и његова репрезентација, процес фази закључивања, експертни системи, фази правила и фази логички контролори.

Треће поглавље садржи преглед неких квантитативних метода управљања туризмом у заштићеном подручју, са посебним освртом на методу аналитичког хијерархијског процеса, која је тек последњих пет година почела да се интензивније користи у области туризма. Ово поглавље садржи 21 страну.

Четврто поглавље, које је изложено на 106 страна, односи се на примену фази логичког закључивања у одређивању интензитета одрживог развоја туризма у заштићеним подручјима. Формулисани су економски компаративни индикатори, социјални компаративни индикатори, културни компаративни индикатори, индикатори мерења задовољства туриста, као и правила фази закључивања везана за наведене индикаторе и њихову примену на доношење оцене о степену одрживости туристичког развоја заштићеног подручја.

У петом поглављу, које је изложено на 32 стране, кандидат је применио добијене теоријске резултате на примеру одрживог развоја Националног парка Козара.

На крају рада дате су 174 библиографске јединице које је аутор користио у раду.

5. ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Прво поглавље, иако је највећим делом експозиторног карактера, садржи и елементе оригиналности, који се манифестују у интегралном приступу проблематици одрживог развоја, који се често у литератури, а посебно у пракси управљања заштићеним подручјима, занемарује. Друго поглавље карактерише успостављање везе између појединих појмова из теорије фази скупова и управљања развојем туризма. Елементи оригиналности у овом поглављу су присутни у формирању бројних примера из домена туризма, који су омогућили кандидату да

илуструје значај теорије фази скупова, посебно фази одлучивања, у управљању одрживим развојем туризма, што је послужило као добра припрема за излагања у четвртом и петом поглављу дисертације У трећем поглављу кандидат се фокусирао на излагање основних поступака у оквиру аналитичког хијерархијског процеса, али је и указао на могућност примене ове методе на планирање одрживог развоја туризма у заштићеним подручјима.

Највећи део оригиналних резултата докторске дисертације изнет је у последња два поглавља. У четвртом поглављу детаљно су изнети економски, социјални, културни и индикатори задовољства туриста, правила фази закључивања везана за ове индикаторе као и мерење одрживости развоја туризма применом фази логике. Сваки од индикатора је резултанта одређених парцијалних индикатора. На пример, индикатор који мери економско стање туристичког развоја дестинације је резултанта сезоналности туристичког промета (која одређује простор С), интензитета коришћења расположивих капацитета дестинације (који одређује простор К), и значаја који туристичке активности дестинације имају на ниво локално туристичког увећања (који одређује простор Л). Формирањем простора Е обележја економског утицаја као Декартовог производа простора С, К и Л и увођењем функције утицаја атрибута индикатора омогућено је дефинисање функције тежине утицаја за сваки елемент простора Е. Кандидат је затим увео релацију еквиваленције у простору Е која дели простор Е на класе еквиваленције коју чине они елементи простора Е који имају једнаку вредност функције тежине утицаја. Овај поступак је омогућио примену Мамданијевог правила закључивања (формирана су четири правила), а резултат наведеног поступка је да су издвојени елементи простора Е који имплицирају да економски развој туризма у заштићеном подручју буде на одрживом, подношљивом, неодрживом и алармантном нивоу. Поред Мамданијевог правила закључивања и функције тежинског утицаја кандидат је користио и репрезентацију атрибута индикатора помоћу фази бројева. Аналогни поступци су примењени и код осталих индикатора, а затим је извршена синтеза добијених резултата у циљу доношења правила за оцену одрживог развоја туризма.

Кандидат је неколико година био главни менаџер националног парка Козара, што му је омогућило да веома комплексно сагледа проблематику одрживог развоја овог заштићеног подручја. Користећи бројне податке о Националном парку Козара, које је прикупио у петогодишњем периду, кандидат је веома успешно применио добијене теоријске резултате из четвртог поглавља на одлучивање о правцима одрживог развоја туризма у овом националном парку.

6. СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

1. Стојановић, Н., (2005): “Конзервација и туризам у заштићеним подручјима“, Гласник Шумарског факултета Универзитета У Бања Луци бр.4, 91-115.
2. Стојановић, Н., Стојановић, Ј.,(2006): „Туризам у заштићеним подручјима“, Зборник радова, Међународна научна конференција „Газдовање шумским

екосистемима националних паркова и других заштићених подручја“, Шумарски факултет, Бања Лука, 429-437.

3. Стојановић, Н., Максимовић, М., Срдновић, Р., (2006): „Туристичка валоризација националних паркова“ „Сутјеска“ Тјентиште и „Козара“ Приједор, Међународна научна конференција „Газдовање шумским екосистемима националних паркова и других заштићених подручја“, Шумарски факултет, Бања Лука, 439-443.

У својству експерта за екотуризам кандидат је био ангажован на пружању консултантских услуга при изради Студије: „Оправданост развоја екотуризма у БиХ“, у склопу пројекта финансираног од стране Светске Банке.

7. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Резултати истраживања су синтетизовани у низу правила закључивања која су омогућила издвајање из простора Декартових производа простора парцијалних индикатора, којим се дефинишу индикатори одрживог развоја, оне елементе простора који обезбеђују одржив развој туризма на заштићеном простору. Дата је и примена добијених резултата на управљање одрживим развојем туризма у заштићеном подручју Националног парка Козара.

8. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Излагање кандидата карактерише поступност, систематичност, и јасноћа излагања и тумачења добијених резултата. У својој докторској дисертацији Мр Ненад Стојановић је показао изузетно познавање проблематике одрживог развоја туризма у заштићеним подручјима, посебно када се ради о Националном парку Козара, и у приступу овој проблематици конзистентно је примењивао интегрални приступ (коришћењем комплексног скупа индикатора одрживог развоја туризма), који је омогућен веома успешном применом метода теорије фази скупова, посебно фази закључивања. Показујући оригиналност у избору и примени оних садржаја теорије фази скупова који омогућавају планерима одрживог развоја туризма на заштићеном подручју да доносе квалитетне одлуке које ће уважавати комплексност утицаја развоја туризма на дестинацију, кандидат је формирао модел доношења одлуке о правцима развоја туризма у заштићеним подручјима, који поседује висок степен применљивости, што је илустровано у петом поглављу дисертације које се односи на Национални парк Козара.

9. КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме?

Тема је обрађена у складу са образложењем наведеним у пријави теме

2. Да ли дисертација садржи све битне елементе?

Дисертација садржи све неопходне елементе које треба да садржи успешно израђена дисертација.

Оригинална допринос дисертације је избор и примена адекватних метода теорије фази скупова у формирању правила закључивања, која треба да омогуће

3. Оригиналан допринос дисертације је избор и примена адекватних метода теорије фази скупова у формирању правила закључивања, која треба да омогуће менаџерима заштићених подручја да комплексно сагледају утицаје појединих индикатора на одржив развој туризма у заштићеном подручју. Добијени теоријски резултати су успешно примењени на формирање модела управљања одрживим развојем туризма у заштићеним подручјима, а затим и примењен на управљање развојем туризма у Националном парку Козара.

4. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања.

По оцени комисије нису уочени недостаци који би утицали на основну вредност овог рада.

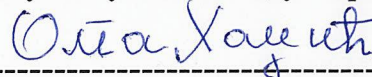
10. ПРЕДЛОГ

У складу са изнетим Комисија сматра да докторска дисертација под насловом „Примјена теорије фази скупова у одређивању степена одрживости туристичког развоја заштићеног подручја“ кандидата мр Ненада Стојановића представља значајан научни допринос проблематици одрживог развоја туризма у заштићеним подручјима и због тога предлаже Наставно-научном већу Природно-математичког факултета у Новом Саду да се докторска дисертација прихвати као успешно урађена, а кандидату одобри одбрана.

Нови Сад, 21.8. 2007. године

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ:

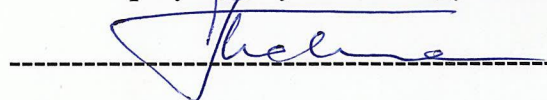
др Олга Хацић, редовни професор Природно-математичког
факултет у Новом Саду – председник

др Владимир Стојановић, доцент Природно-математичког
факултета у Новом Саду –ментор

др Јован Плавша, редовни професор Природно-математичког
факултета у Новом Саду –члан

др Горан Јовић, ванредни професор Природно-математичког
факултета у Нишу –члан

